

TISOVSKÝ MESAČNÍK

www.tisovec.com

OBSAH

Uznesenia MZ

Deň Rim.Píly

Fedimák 2013

Komentáre

Komunitné centrum

Kino

Turistické akcie

Pozvánka

69.výročie SNP

Inzercia

Nový odbor v ZUŠ

Ozubnicový

parný rušeň

a iné

Clementisove dni 2013

Mesto Tisovec
Obce Pohorelá a Závadka nad Hronom

Vás srdečne pozývajú na

spomienkové oslavy
111. výročia narodenia a 61. výročia úmrtia
slovenského politika, právnika a spisovateľa
– tisovského rodáka

Dr. Vladimíra Clementisa

20. - 21. septembra 2013

20. september 2013, piatok

16,00h, Obradná sieň mesta

Prijatie hostí primátorom mesta
Tisovec

17,00h, Evanjelický kostol v Tisovci

Koncert venovaný obetiam represálií
50-tych rokov

Vystúpenie domácich súborov a hostí
z partnerských miest Ludgeřovice,
Putnok a Nowy Zmigród.
Host'om večera bude
TRIO IMPRESSION

21. september 2013, sobota

08,00 – 15,00h

32. ročník diaľkového turistického
prechodu Clementisovou cestou

15,30h

Pietny akt pri pomníku Vladimíra
Clementisa a Návšteva Rodného domu

16,00h, areál ZŠ

Vystúpenie hudobnej skupiny
SLOVAK TANGO

Podujatia podporili:

Ing. Vladimír Maňka, poslanec
Európskeho parlamentu a predseda BBSK

Mgr. Michal Bagačka, poslanec NR SR
a BBSK, primátor mesta Hnúšťa

S FINANČNOU PODPOROU
BANSKOBYSTRICKÉHO
SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

JUDr. Pavol Struhár, poslanec BBSK
a prednosta Obvodného úradu Rimavská Sobota

Zdeňek Radíček – RAVA s.r.o. Hnúšťa

Ing. Peter Mináč, poslanec BBSK
a primátor mesta Tisovec

A tak nám to zas vyšlo!

Môžem smelo povedať o Dni Rimavskej Píly 2013. Kto neverí mojim slovám, nech sa opýta tých, ktorí neváhali a rozhodli sa horúci a slnečný, sedemdnásť augustový deň stráviť v našej dedinke. Už od skorých ranných hodín sa to „Na piesku“ hemžilo pobežujúcimi postavičkami vykonávajúcimi rôzne bohumilé činnosti, väčšinou zamerané na prípravu a doladenie programu, ktorý sľubovali rozvešané plagáty. Deviatou hodinou rannou sa to všetko oficiálne začalo, hoci tá pravá atmosféra očakávania a radosti tu panovala už omnoho skôr, podfarbená huslíčkami a harmonikou manželov Sabóovcov a vhodne

jemné tóny piesní v podaní speváckeho zboru Hrachovianka z neďalekého Hrachova, a

výsledkom bol zvláštny pocit, ktorý vás donútil na chvíľu zastat', spomínať, hodnotiť, či premýšľať. Medzitým sa v priestoroch futbalového ihriska načrelo do športového súdka. Trávnik na chvíľu vystriedala voda v podobe nafukovacieho vodného futbalu zabezpečeného Spoločenstvom evanjelickej mládeže z Košíc, ktorý sa stretol s veľkým záujmom detí, veď napokon, toto na Píle „ešte svet nevidel futbal vo vode hrať“. A komu bol šport cudzí alebo sa len jednoducho nechcel namočiť, ten mohol vysadnúť na chrbát koníkov pod vedením Zuzany Ulickej a Zuzany

okorenená dymom šíriacim sa spod kotlíkov ponúkajúcich okrem obligátneho gulášu aj kapustnicu, držky, či dokonca poľský bigos. Škoda len, že sme medzi návštevníkmi dňa obce nezaregistrovali zástupcu našich severných susedov, ktorý by adekvátne zhodnotil chuť svojho národného jedla. Každopádne, po bigose v priebehu niekoľkých hodín nezostalo ani pamiatky, čo je, myslím, samo o sebe pádnym argumentom svedčiacim o jeho kvalite. Ani u vegetariánov nebol dôvod na smútok, vynikajúci sladký thianec podávaný s plátkami pomaranča bol iste

zadosťučinením aj pre tých, ktorým sa mäsko prieči. Klasik však vraví, že nielen chlebom je človek živý, preto sme sa domácim i príchodzím postarali aj o potravu ducha a to hneď na niekoľko spôsobov. V priestoroch komunitného centra sme sa takpovediac vrátili v čase prostredníctvom výstavy Píla v starých fotografiách. Bolo zaujímavé vidieť medzi jej návštevníkmi pospolu niekoľko generácií, keď tí skôr narodení ukazovali mladí tváre ľudí a miesta, z ktorých mnohé zostali už len v spomienkach a na čiernobielych obrázkoch. V mierne nostalgickom, no sladkastom duchu sa niesla aj druhá výstava zbierky obalov z čokolád pani Evy Kolesárovej z Rimavskej Píly. Pri pohľade na niektoré z nich sa človeku častokrát vybavila nielen ich dávno zabudnutá chuť, ale aj s ňou spojené bezstarostné detstvo. Na dôvažok k tomu pripočítajme

Kriškovej, alebo osedlať celé stádo pod kapotou špeciálov Klubu Off Road z Tisovca. Po vyhodnotení a skonsumovaní všetkých kotlíkových i nekotlíkových dobrôt, zapitých dostatočným množstvom nápojov na rôznom stupni fermentácie, pristúpilo sa k meraniu síl o tradičný titul piľanského Valibuka a Šikulky. Dvíhanie drevených klátov, či prevracanie pneumatiky otestovali odvážlivcov z radov domácich i cezpoľných, no obidva tituly zostali v domácich rukách. Raz darmo, svieži vzduch a zdravá strava... Čo však nezostalo doma bolo futbalové šťastie, ktoré ako naschvál

odletelo do Hnúšte, ktorej miestni zapálení futbalisti podľahli „tesne“ sedem – jedna. Dohráte, odpískané, prehraté a ide sa baviť. Aj tento rok sme pri výbere programu stavili na osvedčenú rockovo – folklórnú kombináciu a osvedčených hráčov. Tí prví, Slovenská

koruna z Rimavskej Soboty, namiešala správny kokteil tvrdších gitarových riffov, chytľavých melódií revivalov, ozdobený neopočúvanými textami a nezabudnuteľným speváckym prejavom idúcim priamo od srdca. Druhým tromfom boli horehronské dievky a parobci, ženy i chlopi, ktorí opäť nesklamali. Po FS Mostár z Brezna a Jánovi Amrózovi sa na Píle predstavila FSK Závačan zo Závadky nad Hronom s LH Pribylinka z Heľpy s pásmom svadobných zvykov z Horehronia. Mnohým z nás, miestnych starých mládencov, ukázali tú prvú, krajsiu časť zázraku menom manželstvo. Ďakujeme. S nadchádzajúcou tmou sa epilóg celého krásneho dňa presunul

do kultúrneho domu, kde nás regionálna legenda disko zábavy Tony Štulajter roztancoval a bavil až do rána bieleho a to myslím doslovne. Nuž, všetko toto sa udialo hlavne vďaka tomu, že našim ľuďom a doposiaľ pracujúcim spoločenským organizáciám nechýba chuť urobiť pre svoju obec niečo navyše. Kiežby ich počet neustále rástol, veď napokon, „sebe robíme“. Dovoľujem si poďakovať aj tým, ktorí nemuseli, ale dali, menovite: Urbárskej spoločnosti Rimavská Píla, Ing. Petrovi Mináčovi, primátorovi mesta Tisovec,

Mestským lesom s.r.o. Tisovec, firme Alfex, spol. s r.o. Tisovec, Petrovi Barókovi z Rimavskej Soboty, Adriánovi Zvarovi z Rimavskej Píly, mestu Tisovec, Zuzane Mihókovej z Rimavskej Píly, Občianskemu združeniu ZDaR Rimavská Píla, príslušníkom Mestskej polície Tisovec za pomoc pri udržaní hladkého priebehu Dňa Rimavskej Píly a v neposlednom rade pracovníkom Služby mesta Tisovec s.r.o., koordinátorovi AČ Pavlovi Demianovi a aktívnym pracovníkom. Na záver je tu už len jedno veľké poďakovanie organizátorom, účinkujúcim a všetkým, ktorí, čo i len málom prispeli k tomu, aby som tento report mohol napísať s takou hrdosťou a zadosťučinením a v dobrej viere, že o rok začnem znovu slovami: „A tak nám to zas vyšlo!“.

Lubomír Baqačka

Mestské zastupiteľstvo v Tisovci
s c h v a ľ u j e

- navrhované počty žiakov v školskom roku 2013/14 v Základnej škole Tisovec a navrhované počty žiakov v Základnej umeleckej škole Tisovec
- počty zapísaných detí v školskom roku 2013/14 v Materskej škole Tisovec a v Materskej škole Rimavská Píla
- návrh na úpravu v učebných plánoch a v skladbe vyučovacích voliteľných a nepovinných predmetov v školskom roku 2013/14 pre Základnú školu Dr. V. Clementisa v Tisovci
- návrh na úpravu v učebných plánoch a v skladbe vyučovacích voliteľných a nepovinných predmetov v školskom roku 2013/14 pre Základnú umeleckú školu v Tisovci - úpravu rozpočtu mesta na rok 2013 vo forme Rozpočtového opatrenia
- úpravu rozpočtu ZUŠ na rok 2013 vo forme Rozpočtového opatrenia č. 1/2013 podľa prílohy k tomuto uzneseniu
- úpravu rozpočtu ZUŠ na rok 2013 vo forme Rozpočtového opatrenia č. 2/201 podľa prílohy k tomuto uzneseniu 478/2013
- Programový rozpočet mesta na rok 2013 v nadväznosti na schválený rozpočet mesta na rok 2013
- žiadosť Iana GRECHA, bytom Francisciho 804, 980 61 Tisovec o ukončenie nájomnej zmluvy na časť pozemku parc.č. CKN 32, evidovanej ako zastavané plochy a nádvorie o celkovej výmere 20 m²
- žiadosť Marcela HULUKA, bytom Francisciho 804, 980 61 Tisovec o prenájom časti pozemku parc.č. CKN 33, evidovanej ako zastavané plochy a nádvorie o celkovej výmere 20 m² za účelom umiestnenia mobilnej garáže

UZNESENIA MsZ 28. 8. 2013

- za 1,70 €/m²/rok, t. j. za celkovú sumu
- žiadosť Anny ŽIAKOVEJ, bytom Daxnerova 958/8, 980 61 Tisovec o predĺženie nájomnej zmluvy na prenájom nebytových priestorov DIELENE o rozmeroch 4 x 3 m bez súpisného čísla, nachádzajúcej sa na pozemku parc. číslo CKN 2764 na ulici Daxnerovej v Tisovci do 31.12.2014 za sumu 1 €/mesiac
- Dodatok č. 1 k zmluve o dočasnom užívaní nehnuteľnosti mesta zo dňa 14.5.2013
- rodinný dom súp.č. 657 na ulici Daxnerovej v Tisovci pre Katarínu BELAJOVÚ na dobu určitú do 31. 8. 2013
- Dodatok č. 1 k nájomným zmluvám v 30 b. j. na ulici Jesenského č. s. 1470 v Tisovci v zmysle čl. II. ods. 2 nájomnej zmluvy – predĺženie o ďalšie 2 roky pre nasledovných žiadateľov :Mária MATUCHOVÁ, garsónka ŽŤP č. 3, doba prenájmu od 1.8.2013-31.7.2015, Imrich GONDÁŠ, dvojizbový byt č. 17, doba prenájmu od 1.7.2013 – 30.6.2015
- opakované uzatvorenie nájomnej zmluvy na prenájom bytu v 30 b. j. na ulici Jesenského s. č. 1470 v Tisovci pre :Mgr. Jarmilu ŠMECKOVÚ, trojizbový byt č. 4, doba prenájmu od 1.7.2013-30.6.2014
- ukončenie nájomnej zmluvy zo dňa 5.5.2012 – prenájom 3 izbového bytu č. 7 v 30 b. j. na ulici Jesenského č. s. 1470 v Tisovci v zmysle čl. IV. Zánik nájmu ods. 2, písm. a) nájomnej zmluvy písomnou dohodou k 31.8.2013 pre žiadateľku : Moniku ŠEBENOVÚ
- zaradenie do návrhu XLIV. Poradovníka na pridelenie voľných bytov v 30 b. j. na ulici Jesenského č. s. 1470 v Tisovci nasledovných uchádzačov :Marie PIVOVARČIOVÁ, Milan ĎURIÁK
- vyradenie 38 kníh z fondu Mestskej knižnice A.H.Škultétyho v Tisovci v sume 68,18 € podľa prílohy č. 13

- zrušenie uznesenia Mestského zastupiteľstva v Tisovci č. 80/2011 zo dňa 29.4.2011 a s ním súvisiaceho uznesenia mestského zastupiteľstva č. 394/2013 zo dňa 31.1.2013
- výkon administratívno-technických prác na mzdovom a pracovno - právnom úseku pre ZUŠ v zmysle § 6 ods. 8 písm.f zákona č. 596/2003 Z.z. zriaďovateľom
- berie na vedomie
- Správu o činnosti Mestskej polície v Tisovci za 2. štvrťrok 201
- plnenie rozpočtu mesta za 1. polrok 2013
- vyhodnotenie plnenia programového rozpočtu mesta a monitorovaciu správu za 1. polrok 2013
- Správu z vykonanej kontroly hospodárenia obchodnej spoločnosti Mestské lesy Tisovec s. r. o.
- Protest prokurátora proti VZN mesta o vykonávaní občianskych obrádov a slávností v meste Tisovec
- informáciu o návšteve zahraničnej delegácie z Rumunska-mesta TAUTII MAGHERAUS o d p o r ú č a
- výmenu okien na budove Služieb mesta Tisovec, s. r. o., komplexne riešiť v roku 2014 n e s c h v a ľ u j e
- žiadosť Mgr. Martiny Šajgalíkovej o prenájom priestorov STEPS-u, nakoľko je záujem o kultúrne a spoločenské využívanie tohto priestoru zo strany pracovníkov oddelenia kultúry a športu, záujmových združení v meste a verejnosti
- p o v e r u j e
- k vykonaniu aktu uzavretia manželstva (sobášiaceho) poslanca mestského zastupiteľstva Karola HRUŠKU

Historická múdrosť a súčasnosť

Leto- guľáše, oslavy sú šťastne za nami a začíname nazerať do blízkej budúcnosti, kde okolitý svet sa zmieta v nepokojoch s vojnovým nádychom a hľadá sa cesta k moci aj nevyberanými prostriedkami. U nás je to kultúrnejšie, slúžia nám na to voľby a ľahostajnosť ľudí, ktorým sa hnuší politika, takže sa dáva šanca politikom a výkonnej moci, aby zatočili s občanom, ktorý si to niekedy ani neuvedomuje. Úrady a ich kompetencie nie sú na úrovni občana, sú ďaleko vpred. Súboje v štátnej moci, či sú to súdy a výkonná moc na ministerstvách, kde sa objavujú všelijaké šibalstvá s výdajom štátnych peňazí, inak sa to nazýva plytvanie, toto baví permanentne ľud slovenský. Gorila s ruksakom spravodlivosti je naspäť v pralese zabudnutia. Len na úrovni samospráv niet peňazí na to, aby bol zabezpečený štrukturálny rozvoj. Koleso ekonomiky musí byť vyvážené, takže ho musia vyvažovať samosprávy a občania, aby voz zo štátnym rozpočtom nedostal defekt. To sa už priamo dotýka nás všetkých.

Čičkame sa, že sa nemáme tak zle, ale v tomto regióne sa zvyšuje počet sociálne odkázaných ľudí a je tu dopad na deti a na ich možnosti vzdelávania. Sociálny a intelektuálny kapitál nám klesá. Dokonca intelektuálny kapitál vyvážame, lebo ho tu nevieme využiť a to je problém tohto regiónu. Názory tisovskej mladšej generácie nad dvadsať rokov sú tvrdé,

stávajú si otázku, či sa tu v Tisovci dá žiť podľa súčasného trendu a štandardu. V Európskej únii sme s príjmami na chvoste ekonomiky. Neexistuje tu kapitálový trh. Máme tu prírodné a ľudské kapacity, ktoré nie sú plne využité.

Súčasnosť nám dáva výzvu na rozhodnosť a využitie nielen historickej ale aj súčasnej múdrosti odvážnych ľudí, podporme ich.

Nedávna história nám dáva za pravdu, že v Tisovci vládol progres. Či to bola aktívna účasť v SNP. Ešte po roku 1945 mal Tisovec vysokú poľnohospodársku produkciu. Ako prvý v okrese sme mali lyžiarsky vleč. Následné politické zmeny v roku 1989, ktoré vyústili v nadšenú eufóriu a založilo sa Evanjelické gymnázium v Tisovci, kde práve Samospráva a vtedajší poslanci vytvorili také podmienky aby to fungovalo. Nasledovala výstavba Domu dôchodcov, postavili sa nájomné byty. Rezervu máme v službách, zatiaľ ich dovážame a pomáhame k prosperite iným. Stále tu máme ešte šancu skvalitniť vzdelávanie na tisovských stredných školách a tým zvýšiť záujem o štúdium v Tisovci. Je to o podmienkach, ktoré sa vytvoria pre investovanie, je to však na nás a o koncepcii, ktorú nemáme jasnú. Toto by mala byť nedeliteľná súčasť politiky, aj tejto našej regionálnej i parlamentnej tak o čom budú následné volebné sľuby skúsme uhádnuť.

Vladimír Pašiak

Prechod cez Martinské hole – náročný, ale nezabudnuteľný.

Martinské hole sú hlavnou časťou hrebeňa Lúčanskej Malej Fatry medzi vrcholmi Minčol a Horná lúka. Sem, na túru s batohmi, stanmi a spacákmi, smerovali aj kroky ôsmich odvážlivcov z nášho turistického oddielu v dňoch 4. až 7. júla 2013. Ráno sme sa odviezli autami do Banskej Bystrice a odtiaľ vlakom do Vrútok. Túru začíname od hotela Piatrová, kde po občerstvení pokračujeme na Minčol (1364 m). Trasa je dosť vyčerpávajúca aj kvôli veľkému prevýšeniu, teplu a ťažkým batohom. Konečne, po viac ako troch hodinách, prichádzame na Minčol. Obed nám spríjemňujú pekné výhľady. S novými silami pokračujeme ďalej na vrchol Krížava, známy vysielacom na jeho vrchole. Za ním nasleduje najvyšší vrchol Lúčanskej Malej Fatry - Veľká lúka (1476 m). Pokračujeme po červenej k vrcholu Veterné cez hustú kosodrevinu, kde nás poštípali čudné potvory. Blativý terén končí rázcestím chodníkov -Vidlica (1468 m). Na nádhernom trávnom vrchole Veterné (1440 m) sa nám naskytol vynikajúci rozhľad na okolité lúky a hrebeň Veľkej Fatry. Z vrcholu zostupujeme strmým úbočím k lesu a nasleduje znova stúpanie. Až na lúky v okolí vrcholu Horná lúka (1299 m). Záver Martinských hól nám ponúka fantastické rozhľady. Vľavo pod vrcholom sa nachádza turistická útulňa s priliehavým názvom „Grand Hotel Partizán“. A to je cieľ našej dnešnej trasy. Najväčšiu radosť nám urobila voda v neďalekom výdatnom prameni, ktorá aj keď bola strašne ľadová, nás príjemne osviežila. Po večeri sme si dopriali zaslúžený spánok. Ráno, po výdatných raňajkách, vyrážame na ďalšiu trasu. Hornú lúku opúšťame po červenej hrebeňovke do sedla

Mariková (Majbíková (990 m)). Počasie nás nesklamalo ani dnes, slniečko páli a my pokračujeme smerom na Hnilickú Kýčeru (1218 m). Tu sa zastavujeme na občerstvenie a sledujeme v diaľke Kľak, na ktorý máme namierené. Zdá sa nám neskutočne ďaleko a až tak, že už niektorí uvažujeme, že tam dnes nedôjdeme. Počas odpočinku sledujeme krásnu prírodu, výhľady a čerpáme novú energiu. Keďže čas je neúprosný, musíme pokračovať ďalej smerom do Vríčanskeho sedla. Zostup z

Kýčery je taký ostrý, že tu, ako sa povie, si musí zlomiť nohy aj sneh, keď sem spadne. V sedle pod Hnilickou Kýčerou dopĺňame zásoby vody a pokračujeme na Skalky. Pomenovanie je výstižné, nakoľko sa tu nachádzajú rôzne menšie aj väčšie skalné útvary. Konečne prichádzame do Vríčanskeho sedla. Tu sa rozhodli 5 vytrvalci prenocovať a na ďalší deň pokračovať na Kľak. Traja odchádzame smerom do Vrícka, odkiaľ sme mali zabezpečený odvoz do Tisovca. Ostatní si rozložili stany, doplnili vodu, navečerali sa a oddychovali. Trochu aj popršalo, ale to im nepokazilo dojem z pekného dňa. Ráno

nastupujú, na ďalší pomerne ťažký výstup, na Kľak (1352 m). Vrchol Kľaku je výborný vyhládokový bod s kruhovým výhľadom na všetky okolité pohoria. Vďaka nezameniteľnému zvlášťu je vrch rozpoznateľný a viditeľný od Rajeckých Teplic až po Bystricu. Na jeho vrchole je umiestnený kríž. Pri ostróm stúpaní prechádzali okolo Ostrej skaly. Len škoda, že výhľady zastierala hmla. Ani na vrchole Kľaku to nebolo lepšie. Po fotografovaní zostupujú okolo Kľackého vodopádu cez Bak a do Vrícka. Vo Vrícku našu päťicu prichádza previezť do Kremnice Mário. Už pri včerajšom lúčení na Vríckom sedle im prisľúbil, že po nich do Vrícka z Kremnice, kam sa chystá s rodinou a ďalšími členmi, príde. Bolo to v pravú chvíľu, pretože začalo pršať ako z krhly. V Kremnici sa popoludní ubytovali v kempe, kde ich už čakali dve rodiny turistov, členov z nášho oddielu, ktorí si vyrazili na výlet spoznať Kremnicu a jej okolie. Využili aj termálne kúpalisko. Voda blahodarne pomohla hlavne kĺbom unavených „päťky“. Oddýchnutí, spokojní a po dobrej večeri pohodlne zaspali. Konečne na posteliach. Ráno ich čakal posledný výstup plánovanej trasy. Po výstupe na Skalku prišli až k vysielacu Suchá Hora a odtiaľ na nich čakal už len zostup na Králiky. Odtiaľ mali zabezpečený odvoz do Tisovca. Nezabudnuteľné zážitky nám budú pripomínať fotografie a vždy, keď sa na ne budeme pozerat', za spomíname si nielen na krásu našich hôr a hôľ, ale aj na ťažké batohy, spanie v stane a občas zúfalé šľapanie do prudkých kopcov. Ale stálo to za to.

Eva Cabanová

Prameň Rimavy v novom kabáte

Po takmer štyroch rokoch dostal prameň Rimavy nový náter. V predposlednú júlovú nedeľu (21.7. 2013) sa pár dobrovoľníkov z radov turistického oddielu, ale aj občanov mesta (Michal Stejskal, Karin Stejskalová, Roman Mojžiš, Peter Hoták, Dušan Kojnok) vydali so štetcami a farbami pod Fabovu hoľu, aby predĺžili životnosť prístreškov nad samotným prameňom, ale aj nad posedením s informačnými panelmi. Začínáme si tak spíňať akýsi vnútorný neoficiálny záväzok nášho

turistického oddielu KOS Rimavská dolina a Komisie podnikateľskej a cestovného ruchu, ktorý sme si dali, že obnovíme postupne nátery na paneloch všetkých náučných chodníkov v okolí Tisovca. Začali sme prameňom Rimavy, ktorý to už od roku 2009, kedy bol sprístupnený, potreboval. Ďakujem touto cestou všetkým za aktívny prístup a ochotu prispieť k zveľadeniu tohoto pekného miesta na Muránskej planine.

/D.Kojnok /

Nový náter prístreškov na Hradovej

Po takmer mesiaci, kedy dostali prístrešky pri prameni Rimavy nový náter, pristúpili turisti z TO KOS Rimavská dolina k ďalšej brigáde. Tentokrát sa počty dostalo najstaršiemu náučnému chodníku v okolí Tisovca, ktorý bol otvorený v roku 2007. Začali sme (traja) v sobotu, 17. augusta pri poslednom paneli, na vrcholovej Bobaľovej lúke, pokračovali smerom do Tisovca a stihli natrieť štyri striešky NCH. Na ďalší deň (18.8. - nedeľa) sa s entuziazmom pokračovalo náterom striešky pri zástave až po panel na začiatku chodníka. Keďže nás v tento deň bolo o dvoch viac, ako v prvý deň, po týchto štyroch natretých strieškach prišiel na rad ešte aj hlavný informačný bod nachádzajúci sa pri Strednej odbornej škole. Na záver dostali nový náter ešte aj 2 striešky informačných

panelov na autobusovom nástupišti. Zámer, ktorý sme si sami vytýčili v turistickom oddieli, sa nám darí naplňovať. Jeho cieľom je postupne ošetriť novými nátermi všetky panely náučných chodníkov v blízkosti mesta, ktoré to potrebujú a predĺžiť tak ich životnosť. Farbu sme zakúpili z prostriedkov TO KOS Rimavská dolina, aj vďaka príspevkom 2% z daní fyzických a právnických osôb. Začali sme od prístreškov a v pláne máme ešte ošetriť novým náterom aj drevené stojany, na ktorých sú info panely inštalované. Ďakujem tým nadšencom, ktorí svoj voľný čas počas spomínaného víkendu opäť nezištne venovali zmysluplnej práci v prospech turistiky a cestovného ruchu v Tisovci. Je tu výzva aj pre ostatných dobrovoľníkov, ktorí chcú pomôcť. Štetce,

farba a ďalšie informácie sú k dispozícii v kníhkupectve Info Tisovec. Drevené stojany čakajú na svoj nový náter a kto má chuť pomôcť, stačí sa ohlásiť.

Opäť sa rozhorel oheň v kotle ozubnicového parného rušňa 40.006

Dňa 28.8.2013 sa v niekdajšom rušňovom depe Vrútky, dnes sídlo spoločnosti OKV, spol. s r. o. Martin uskutočnila malá slávnosť. Po prvý raz od konca 70. rokov 20. stor. sa opäť rozhorel oheň v kotle ozubnicového parného rušňa 40.006 a s bežadným výsledkom boli odskúšané všetky dôležité funkcie jeho parných a vzduchových armatúr. Ide o stroj, vyrobený v roku 1908 v rakúskej lokomotívke Floridsdorf pre ozubnicovú železnicu vo vtedy uhorskom Sedmohradsku, ktorý konštrukčne vychádza z pôvodných ozubnicových rušňov radu 41 MÁV, neskôr 403.5 ČSD, používaných až do začiatku 60. rokov 20. stor. na slovenskej ozubnicovej železnici Tisovec – Pohronská Polhora. Práve s cieľom revitalizovať túto našu unikátnu industriálnu kultúrnu pamiatku bol predmetný rušeň, spolu s druhým zhodným strojom 40.003, roku 2002 získaný v Rumunsku. Od tých čias vykonávala firma OKV, spol. s r. o. Martin s určitými prestávkami jeho náročnú opravu, počas ktorej bol „vypiplaný“ od vraku postupne až do súčasného stavu. Hoci práce ešte neskončili, finále sa viditeľne blíži. O ich ukončení, ako i o ďalších krokoch pre sprevádzkovanie pamiatkovo chránenej ozubnicovej železnice vás budeme informovať. Veríme, že to bude už čoskoro.

Jiří Kubáček

K sezónnej turistickej prevádzke parných vlakov, sme opäť bližšie

Po vyše 50-tich rokoch, 12.júla. 2013, sme osadili točňu na pôvodné miesto, v starom rušňovom depe v Tisovci, kde sa kedysi otáčali parné rušne. Točňu sme mali pripravenú od roku 2004, kedy sme ju previezli z Pohronskej Polhory. Točňa je vlastne oceľová mostná konštrukcia umožňujúca otočiť i ten najťažší rušeň. Je otočná okolo svojej zvislej osi v presne vymurovanej jame kruhového pôdorysu. Je uložená na čape, ktorý je presne v strede točňovej jamy. Po obvode sú okružné koľajnice, po ktorých sa pri otáčaní odvalujú kolesá točne. Aby pri svojom otáčaní nekládli

veľký odpor sú vyhotovené ako tzv. vahadlové či balančné, to znamená že pri zaťažení rušňom celá hmotnosť je prenesená len na stredné ložisko čapu a na ručné otočenie točne tak stačia dvaja či traja chlapi. Táto naša točňa pochádza z konca 19-teho storočia a bola vyrobená v Budapešti. Priateľom Ozubnicovej železnice chcem ešte oznámiť, že predpokladaný príchod parného ozubnicového rušňa do Tisovca je prvá polovica septembra 2013. Presný dátum bude oznámený.

Ján Spišiak, predseda O.Z. Zubačka TISOVEC

POZVÁNKA

Mesto TISOVEC
Mesto REVÚCA
Obec MURÁŇ
Oblasťný výbor SZPB Rimavská Sobota
Oblasťný výbor SZPB Rožňava
Základná organizácia SZPB Tisovec

Vás srdečne pozývajú na

**OSLAVY 69. výročia
SLOVENSKEHO NÁRODNÉHO
POVSTANIA
a
STRETNUTIE
ODBOJÁROV A MLÁDEŽE
OBLASTNÝCH VÝBOROV
RIMAVSKÁ SOBOTA A ROŽŇAVA**

6. september 2013

TISOVEC

Program

9:30

**Besedy žiakov ZŠ s priamymi účastníkmi
protifašistického odboja SNP**
ZŠ Dr. V. Clementisa, Obradná sieň
mesta, MsKS

11:00

Pietna spomienka pri pomníku SNP
Námestie Dr. V. Clementisa
Položenie vencov
Hymna Slovenskej republiky
Báseň
Otvorenie
Príhovory a pozdravy hostí
Odovzdanie vyznamenaní
Hymnická pieseň

Dychová hudba GEMERČANKA z Revúcej
Dychová hudba HRADOVANKA z Tisovca

12:30

Kultúrny program
areál pred ZŠ D. V. Clementisa

Príhovory a pozdravy hostí
Fujaristi z Tisovca a Rožňavy
Folklorný súbor Dubiná
Spevácka skupina z Vyšnej Slanej
Spevácky súbor LEVENDA z Muráňa
Spevácky súbor POLAN z Muránskej
Dlhej Lúky
Folklorný súbor z Tisovca
Folklorný súbor RIMAVAN z Rimavskej
Soboty

Sprievodné akcie

Jarmok ľudových remesiel
Atrakcie pre deti

Nový tanečný odbor v ZUŠke

Základná umelecká škola v Tisovci v školskom roku 2013/2014 otvára nový odbor:

TANEČNÝ. Tým sa stáva plneorganizovanou umeleckou školou so štyrmi odbormi: hudbným, výtvarným, literárno-dramatickým a tanečným. Týmto ďakujeme všetkým, ktorí sa o to pričínili: všetkým pedagógom našej školy, ktorí v čase svojich dovolení prišli a sťahovali, maľovali a pripravovali triedy tak, aby sa vyučovanie vo všetkých odboroch mohlo uskutočňovať v priestoroch ZUŠ (v prenájme ZŠ Dr. V. Clementisa), pomáhali i rodičia – manželka Vlčekovi, žiaci Tomáš Manica, Vratko Sabó, Marek Vetrák. Ďakujeme Komisii školstva a vzdelávania mládeže, Ekonomickej komisii, poslancom Mestského zastupiteľstva za mimoriadnu finančnú dotáciu, Ing. Ivanovi Kokavcovi, primátorovi Mesta Tisovec Ing. Petrovi Mináčovi, vedeniu ZŠ Dr. V. Clementisa za podporu i pomoc. Za sponzorstvo ďakujeme CSM Tisovec, za prácu Jánovi Vančíkovi,

Mestským lesom Tisovec za darovaný nábytok, za konkrétnu prácu Kvetoslavovi Bambasovi, Jozefovi Svinčiakovi. **Umenie človeka zušľacht'uje, vnútorne kultivuje, inšpiruje, povznáša.** nech aj poslanie našej školy - **VÝCHOVA UMENÍM** pomáha každému z nás – či sme v úlohe žiaka, rodiča, pedagóga, poslucháča koncertu. K tomu nám všetkým do nového školského roka prajem veľa zdravia, osobného šťastia i vytrvalosti pri maximálnom využívaní svojich schopností a cibení našich talentov.

Ľubica Sabová, riaditeľka ZUŠ

OZNAM

Celoškolské ZRPŠ ZUŠ Tisovec sa uskutoční v stredu 11. septembra 2013 o 16:00 hodine v školskej jedálni ZŠ Dr. V. Clementisa

ROZPRÁVKOVÝ VEČER V KOMUNITNOM CENTRE RIMAVSKÁ PÍLA

Tak ako minulý rok, tak ani tento nesmel v komunitnom centre Rimavská Píla chýbať Rozprávkový večer. Rozprávkovým večerom sme si pripomenuli posledný prázdninový deň. S deťmi sme od rána súťažili, uvarili sme si spoločný obed, deti neskôr hľadali poklad. Večer nesmela chýbať opekačka, pri ktorej sme si rozprávali strašidelné, ale i smiešne historky.

TSP Mgr. Lucia Pustajová

Sú osobnosti, ktorých činy a význam neodveje čas!

Spomienkové oslavy 69. výročia SNP v Tisovci sú pripomenutím revolučnej histórie, ale aj prejavom úcty a uznania tým, ktorí sa vzopreli fašistickému násiliu a v boji za slobodu priniesli najväčšie obete. Statečnosť, odvaha, zodpovednosť za budúcnosť sú vlastnosti, ktoré boli vlastné hrdinom SNP a ktoré sú odkazom aj do terajších dní. Mierový život, ktorý vnímame ako prirodzenú súčasť, to je výsledok ťažkých zápasov a bojov. Udalosti pred 69 rokmi si zasluhujú našu pozornosť, pretože ich poznanie prispieva k vlastnému povedomiu a

hrdosti. Vojaci, partizáni, zdravotníci i civilni majú v revolučnej histórii

Tisovca čestné miesto. Osobné poznatky o Tisovci v Povstaní doplniam údajmi o významných

osobnostiach, armádnych generáloch – tisovských rodákoch, účastníkov SNP. Július Nosko, Branislav Vladimír Manica, Koloman Skalina (Schreiber) – mená Tisovčanov, vysokých vojenských osobností v zozname VHÚ i Pamätníka SNP – generáli, ktorí konali tak, ako im kázala česť! Ich skutky i životné peripetie si zaslúžia poznanie a úctu. Rodnú zem môže milovať iba ten, kto pozná jej minulosť!

Vlasta Krišková
(pozn. red.: Prácu TISOVEC V POVSTANÍ doplnenú o životopisy povstaleckých generálov si možno prečítať v našej knižnici.)

Vážení občania

V nedávnej minulosti pôsobila v našom meste Folklórna skupina Tisovec.

Účinkovala pri rôznych podujatiach v meste, regióne, na celoslovenských festivaloch i v zahraničí.

Na jej úspešnú tradíciu chcú nadviazať jej bývalí členovia, ktorí Vás všetkých srdečne pozývajú

na

prípravné stretnutie

v spoločenskej sále MsKS Tisovec v utorok 24. septembra 2013 o 17:00 hod.

Príďte všetci, starí, mladí, ktorí máte radi folklór a svojou ochotou hodľáte prispieť k jeho úspešnému fungovaniu.

Fedimák 2013, festival dobrých ľudí

Mnohé ochotnícke festivaly na Slovensku sa snažia prinášať kritický pohľad na predstavenia a ochotnícke súbory, ktoré to často ani neočakávajú a svoju prácu robia v prvom rade pre radosť. Pre radosť z dobre odvedenej práce, zo stretnutí a v neposlednom rade pre radosť prítomných divákov. V Tisovci sa už ôsmykrát stretli divadelníci z rôznych kútov Slovenska a Česka na festivale Fedimák, (Festival divadla mladých, predtým súťažný festival Fedim) s cieľom, ktorý sa značne vymyká nastavenému modelu ochotníckych

si na Fedimáku prišli na svoje. Divácka účasť a atmosféra len potvrdila, že tento krásny priestor je bohužiaľ z veľkej časti nevyužitý, aj keď má predpoklady na to, aby sa v ňom konali menšie koncerty, či divadelné predstavenia. Po rozprávke sa diváci presunuli do tisovského Mestského Kultúrneho Strediska, aby vuhpli rovno do väzenia a svedomia Michaely Domovcovej, poslucháčky herectva Akadémie umení v Banskej Bystrici, ktorá sa predstavila s monodrárou Neila LaButa – Bash, v réžii

Mgr. Art Tomáša Mischuru a potvrdila, že dramaturgia festivalu urobila výborný krok, keď zavolała na Fedimák predstavenia z Akadémie umení. Táto inscenácia bola príjemným, aj keď vážnym spretrením zábavnej atmosféry, ktorú na festivale pripravili herci Divadelného súboru Daxner. A na doskách sa nenechali zahanbiť ani oni, keď divákov presunuli z väzenia priamo na Pohreb. Nešlo sa síce na cintorín a nepálili sa sviečky, ale domáci divadelníci ukázali, že vedia zahráť smrť naozaj bravúrne. Čienu

prehliadok. Cieľom nebolo vyhrať, dokonca ani postúpiť na prehliadku, ktorá by sústredila kvalitnejšie súbory. Divadelné súbory prišli do Tisovca baviť seba, ostatných divadelníkov a miestnych divákov, ktorí sú v Tisovci vďaka Divadelnému súboru Daxner naučení vyhľadávať kultúru a čo je ešte impozantnejšie, vyhľadávať kvalitnú kultúru. Počas troch dní sa v Tisovci predstavila hŕstka kvalitných divadelných predstavení a kultúrnych podujatí a Tisovský divák opäť ukázal, že kultúrou nepohrdne. V prvý deň

festivalu (piatok 23.8.2013) sa predstavil Divadelný súbor Terézie Vansovej z Rimavskej Pily s klasickým predstavením v netradičnom prevedení od Jána Palárika – Zmierenie, alebo Dobrodružstvo pri obžinkoch, v réžii dlhoročného bývalého režiséra Divadelného súboru Daxner – Jaroslava Lacka. V sobotu bol program o čosi bohatší a pestrejší. Deň začal predstavením pre deti. Spektakulárna divadelná spoločnosť sa predstavila na nádvorí MsÚ so svojou Nemožnou Bertou, takže aj deti

komédiou Ivana Holuba – Pohreb v réžii Mgr. Mariana Lacka divadelníci z DS Daxner výborne pobavili a po Pohrebe samozrejme usporiadali „kar“, na ktorom hostili ostatných divadelníkov kapustnicou. Na Pohrebe v Tisovci v sobotu nikto neplakal, iba ak od smiechu. Po komédii prišla opäť inscenácia pre náročnejšieho diváka. Tvorivý tandem poslucháčok réžie a dramaturgie na Akadémii umení v Banskej Bystrici: Veronika Pachová ako dramaturgička a Katarína Vozárová ako

režisérka, si vybral na inscenovanie hru Augusta Strindberga – Veritelia. Ďalšia inscenácia z Akadémie umení ukázala, že poslucháči tejto školy majú odvahu a chuť inscenovať aj ťažšie kúsky a vôbec to nemusí dopadnúť zle. Ako na začiatku festivalu, tak aj na konci prišla hra z pera slovenského autora, ktorú už overil čas. Réžisér Cyril Páriš pokračoval vo svojej ceste inscenovaním Júliusa Barča-Ivana. Tento rok si po minuloročnej skúsenosti s hrou Dvaja vybral hru Matka, do ktorej mu výborne zapasovali

herci Divadla bez groša z Veľkého Kríša. Táto inscenácia sa dostala až na celoslovenskú prehliadku EXIT Levoča 2013 a diváci v Tisovci ju taktiež odmenili siahodlým potleskom na záver. V nedeľu program bohužiaľ nepokračoval, keďže divadelný súbor Mamachaotika z Ostravy sa ospravedlnil z technických príčin a do Tisovca sa nedostavil. Okrem divadelných predstavení spríjemňovala sobotný večer aj folková kapela M.E.L.L., ktorá hrala až do neskorej noci, resp. skorého rána. Ďalšou sprievodnou akciou bola

výtvarná dielňa, ktorú viedol Mgr. M. Bračo a prvýkrát na festivale Fedimák aj divadelná dielňa pod vedením Mgr. M. Lacka, ktorá inscenácie predstavovala a krátko hodnotila, resp. upozorňovala väčšinou na ich kladý. V Tisovci sa opäť potvrdilo, že dobrá prehliadka nie je o veľkých financiách, ale o dobrých ľuďoch, ktorých je v Tisovci viac než dost.

Miroslav Lukačovič

KINO KINO SEPTEMBER 2013 Pod Hradovou Tisovec

3.9. útorok 17.00

Hobbit: Neočakávaná cesta – USA, Nový Zéland

Od držiteľa Academy Award Petra Jacksona prichádza film "Hobbit: Neočakávaná cesta". Bude prvou časťou adaptujúcou nedeľové majstrovské dielo Hobbit J.R.R. Tolkiena. Jeho pokračovanie vkročí do našich kín s názvom "Hobbit: Cesta tam a späť". Oba filmy sa odohrávajú v Stredozemi, 60 rokov pred "Pánom prsteňov," ktorého Jackson so svojim tímom priniesli na plátna kín v megaúspešnej trilógii. Príbeh "Hobbita" sleduje cestu hlavných postáv Bilba, ktorého poslaním je znovu získať stratené trpasličie kráľovstvo v Osamotení hore na východe a zbaviť ho strašidelného šarkana Smauga. Bilba na jeho ceste, okrem čarodajníka Gandalfa, sprevádzajú tridsať trpasličí, vedení legendárnym bojovníkom Thorinom.

Dobrodružný, fantasy, 168 min., MP 12, vs.: 2, deti: 1,50€

10.9. útorok 17.00

Happy Feet II. – Austrália

Animovaný hit Happy Feet sa vracia vo svojom pokračovaní v znamenitom 3D do nádhernej krajiny v Antarktíde. Mumble, Majster slasu má problém, pretože jeho malý syn Eric je choreo-fóbič, ktorý nechce byť do tanca utákný a sťažuje Ohromného Šveria – tučniaka, ktorý dokáže letieť! Mumble ani nevie, že by mohol svojmu novému pôsobivému vzoru konkurovať. Keď svetom zatrasú mocné sily, všetko je zrazu hore nohami. Erik osmi odvahy a pevnú vôľu svojho otca, keď sa Mumbloví podarí spojiť všetky národy tučniakov a ďalších úžasných bytostí od miniaturného planktónu až po obrovské tulene slonie – a s ich pomocou všetko napraviť.

Rodinná animovaná komédia, 100 min., MP, vs.: 2, deti: 1,50€

17.9. útorok 17.00

Snehulienka (2012) – USA

Zieľ kráľovnej (Julia Roberts) sa podarilo získať vládu nad kráľovstvom. Snehulienka (Lily Collins), ktorú poslali do vyhnanstva, sa však len tak nevzdá svojho práva na trón. Pripadá plán odvety a za pomoci siedmich vynálezových trpasličov sa rozhodnú konať. Klasická rozprávka o krásnej princeznej a žiarlivej kráľovnej sa dostáva na filmové plátno v novom spracovaní. Mali aj veľkí diváci sa môžu tešiť na staronové dobrodružstvo, v ktorom nebude chýbať láska, priateľstvo, ale aj žiarlivosť a zrada.

Komédia, rodinná, dobrodružný, MP, 106 min., vs.: 2, deti: 1,50€

24.9. útorok 17.00

Žraloky na súš(h)i – Malajzia

Animovaný film Žraloky na súš(h)i rozpráva o dvoch žraločích bratoch – malom Pupovi a veľkom Julovi. Potom, ako pytláci ukradnú z ich úst žraloče vajčka do gumánskych reštaurácií, rozhodne sa malý Pup stočiť na svoj zjednat' nápravu a plný odhodlania sa vydá na súš, do ľudského sveta, kde nikto predtým žraloča pláva nevidel. Julius sa však začne o osud svojho malého bratka na pevnine obávať – a v špeciálnom robotickom oblaku, ktorý kedyś spoločne zostrojili, sa vydá na súš zachrániť Pupa. A keď už raz vylezie na breh, rozhodne si nenechá ujsť príležitosť zistiť, ako vlastne chutí naozajstné suchozemské kurča – divoké žraloča jazda začína!

Detická animovaná komédia, 92 min., MP, vs.: 2, deti: 1,50€

Teraz už v celom
PMXnet TISOVCI!
Prinášame Vám domov vysokorychlostný OPTICKÝ INTERNET bez limitov a obmedzení

Optika

- bytovky pripojené optickým káblom

WiFi

- domy pripojené 5GHz anténou

AKCIA 1

- zariadenie 25 €

- do konca roka

ZADARMO

- zariadenie 60 €

- do konca roka

ZADARMO

AKCIA 2

- zariadenie za 1 €

- 1. mesiac zadarmo

- zariadenie 30 €

- 1. mesiac zadarmo

Vyberte si jednu z našich akcií a objednáte si INTERNET tu:

0904 990 618 | www.pmxnet.sk | obchod@pmxnet.sk

Modernizácia Kina pod Hradovou

S prechodom na digitálne technológie premietania sa musia vysporiadať aj kina v menších mestách. V Tisovci sme v polovici augusta nainštalovali nový projektor a prehrávač. Keďže 35 mm filmy sa už do kín nedistribujú, od jari tohto roka sme využívali na premietanie DVD nosičov našu dostupnú techniku. Sme si vedomí, že kvalita obrazu nebola najlepšia, preto aj vstupné do kina sme upravili na 1,- €. Od augusta však máme zakúpenú novú premietaciu techniku, ktorá premietá DVD nosiče i blu-ray disky vo FullHD rozlíšení. Celková investícia do modernizácie kina nás stála necelých 5000,- €. Prístroj je menej náročný na obsluhu a vďaka nemu sa zvýši kvalita premietania. Keďže pred pár rokmi sme investovali do

ozvučenia, filmy budú mať aj lepší zvuk. Na filmové novinky si diváci budú musieť aj naďalej niekoľko mesiacov počkať, pretože na DVD nosičoch vychádzajú neskôr oproti filmovým premiéram. Opäť sa však musíme vrátiť k pôvodným cenám za vstupenku, ktorá je cca 2,- €. Napriek tomu verím, že diváci si cestu do kina nájdu. A dokonca nám môžu odporučiť filmy, ktoré by radi videli. Pokiaľ to bude možné, radi vyhovieťme ich požiadavkám. Tešíme sa na stretnutia s priaznivcami kina a veríme, že Kino pod Hradovou bude naďalej poskytovať možnosti kultúrneho využívania voľného času.

SPOMIENKA

Kto ťa poznal, ten vie čo sme v tebe stratili.
V našom srdci žiješ večne ďalej- spi sladko, veď sa opäť stretneme.
6.9.2013 uplynie 5 rokov čo nás navždy opustila naša drahá mama, stará mama, sestra a krstná mama, pani Božena Šatarová.
Češ' jej pamiatke.

INZERCIA

Dám do prenájmu 3-izbový byt (nie študentom) v Tisovci. Byt je na tret'om poschodí bez výťahu. Nachádza sa v tehlovj bytovke v tichej lokalite na Štefánikovej ulici.

Kontakt: 0903287370

Predám 4-izbový byt v OV v Tisovci na ulici Daxnerova 1083, na 8/8 poschodí, 91 m2, pivnica, balkón, pôvodný stav. Cena: 13 500 €. Pri vážnom záujme dohoda možná.

Kontakt: 0903287370

Predám, prípadne dám do prenájmu stánok s občerstvením (kompletne vybavený) na autobusovej stanici v Tisovci

Kontakt: 0907876239

Predám 3 izbový byt na Dax. Ulici 958, po čiastočnej rekonštrukcii, na prízemí. Cena dohodou

Kontakt: 0904590348, 0445294525